POSTANOWIENIE TRYBUNAŁU (siódma izba)

z dnia 27 listopada 2007 r. *

W sprawie C-163/07 P

mającej za przedmiot odwołanie w trybie art. 56 statutu Trybunału Sprawiedliwości, wniesione w dniu 23 marca 2007 r.,

Diy-Mar Insaat Sanayi ve Ticaret Ltd Sirketi,

Musa Akar,

z siedzibą w Ankarze (Turcja), reprezentowane przez Ç. Şahina, Rechtsanwalt,

wnoszące odwołanie,

w której drugą stroną jest:

Komisja Wspólnot Europejskich, reprezentowana przez P. van Nuffela oraz F. Hoffmeistera, działających w charakterze pełnomocników, z adresem do doręczeń w Luksemburgu,

strona pozwana w pierwszej instancji,

* Język postępowania: niemiecki.

TRYBUNAŁ (siódma izba),

w składzie: U. Lõhmus, prezes izby, P. Lindh i A. Arabadjiev (sprawozdawca), sędziowie,

rzecznik generalny: M. Poiares Maduro,
sekretarz: R. Grass,

po zapoznaniu się z opinią rzecznika generalnego,

wydaje następujące

Postanowienie

1 Spółki Diy-Mar Insaat Sanayi ve Ticaret Ltd Sirketi i Musa Akar wnoszą w odwołaniu o uchylenie postanowienia Sądu Pierwszej Instancji Wspólnot Europejskich z dnia 17 stycznia 2007 r. w sprawie T-129/06 Diy-Mar Insaat Sanayi ve Ticaret i Akar przeciwko Komisji (niepublikowanego w Zbiorze, zwanego dalej „zaskarżonym postanowieniem"), w którym Sąd odrzucił jako niedopuszczalną skargę, w której żądano, po pierwsze, stwierdzenia nieważności decyzji Komisji MK/KS/DELTUR/(2005)/SecE/D/1614 z dnia 23 grudnia 2005 r. dotyczącej udzielenia zamówienia na budowę ośrodków kształcenia w prowincjach Siirt i Diyarbakir (zwanej dalej „sporną decyzją") oraz, po drugie, zawieszenia odnośnego postępowania przetargowego.

Okoliczności powstania sporu

2 W następstwie publikacji ogłoszenia o udzieleniu zamówienia na roboty budowlane obejmujące budowę ośrodków kształcenia w tureckich prowincjach Siirt i Diyarbakir (EuropeAid/12160l/C/W/TR) wnoszące odwołanie złożyły w dniu 21 października 2005 r. ofertę przetargową w przedstawicielstwie Komisji Wspólnot Europejskich w Turcji.

3 W wyniku postępowania przetargowego Komisja udzieliła zamówienia przedsiębiorstwu ILCI Ins. San. Ve Tic, AS, decyzją z dnia 29 listopada 2005 r. W piśmie z dnia 2 grudnia 2005 r. wnoszące odwołanie zwróciły się do Komisji o uchylenie tej decyzji. Komisja odrzuciła ten wniosek na mocy spornej decyzji, zawartej w piśmie z dnia 23 grudnia 2005 r., doręczonym wnoszącym odwołanie tego samego dnia za pośrednictwem faksu.

4 Decyzja ta wskazywała środki odwoławcze, zwracając uwagę wnoszących odwołanie na przyznane im w art. 230 WE prawo do wniesienia do sądu wspólnotowego skargi o stwierdzenie nieważności decyzji o udzieleniu zamówienia w terminie dwóch miesięcy od daty tego pisma.

Postępowanie przed Sądem i zaskarżone postanowienie

5 Wnoszące odwołanie, za pośrednictwem dwóch adwokatów z siedzibą w Turcji, złożyły w sekretariacie Sądu skargę o stwierdzenie nieważności spornej decyzji w angielskiej i tureckiej wersji językowej, odpowiednio w dniach 21 i 23 lutego 2006 r. (zwaną dalej „pierwszą skargą").

6 W następstwie pisma sekretarza Sądu z dnia 21 marca 2006 r. informującego wnoszące odwołanie, że ich skarga nie może być rozpatrzona, gdyż dla potrzeb tego sporu powinny być reprezentowane przez adwokata uprawnionego do występowania przed sądem jednego z państw członkowskich Unii Europejskiej lub innego państwa będącego stroną Porozumienia o Europejskim Obszarze Gospodarczym (zwanego dalej „Porozumieniem EOG"), w dniu 6 kwietnia 2006 r. za pośrednictwem Ç. Şahina, adwokata wpisanego na listę adwokatów w Düsseldorf (Niemcy), przedstawiły one tłumaczenie na język niemiecki angielskiej wersji pierwszej skargi.

7 Ponieważ sekretarz Sądu poinformował C. Şahina, że nie złożył podpisu na skardze w niemieckiej wersji językowej, ten ostatni w dniu 26 kwietnia 2006 r. przedstawił nowy egzemplarz tej wersji językowej opatrzony swoim podpisem. W tym dniu skarga została wpisana do rejestru pod numerem T-129/06.

8 W dniu 16 sierpnia 2006 r. Komisja podniosła, na podstawie art. 114 regulaminu Sądu, zarzut niedopuszczalności z uwagi na wniesienie skargi po terminie.

9 Wnoszące odwołanie powołały się na okoliczności usprawiedliwiające nieprawidłowości przy wnoszeniu skargi.

10 W zaskarżonym postanowieniu Sąd stwierdził, po pierwsze, że pierwsza skarga nie spełniała zasadniczego formalnego wymogu, którego niezachowanie powoduje niedopuszczalność skargi, jakim jest obowiązek przedłożenia skargi opatrzonej podpisem adwokata uprawnionego do występowania przed sądem państwa członkowskiego lub innego państwa będącego stroną Porozumienia EOG, a po drugie że

taki brak nie może zostać poprawiony lub uzupełniony po upływie terminu na wniesienie skargi. Sąd uznał, że jedynie skarga w języku niemieckim podpisana przez C. Şahina i wniesiona do sekretariatu w dniu 26 kwietnia 2006 r. może być uznana za prawidłową pod względem formalnym.

11 W związku z tym Sąd orzekł, że skarga, która została prawidłowo wniesiona dopiero w dniu 26 kwietnia 2006 r., powinna być uznana za wniesioną po terminie, gdyż termin na wniesienie skargi o stwierdzenie nieważności spornej decyzji upłynął w dniu 6 marca 2006 r.

12 Ponadto w odpowiedzi na argument wnoszących odwołanie, zgodnie z którym opóźnienie związane z prawidłowym wniesieniem skargi wnikające z faktu, że Komisja nie poinformowała ich w spornej decyzji o zasadach reprezentacji przed sądem wspólnotowym, stanowiło usprawiedliwiony błąd powodujący, że upływ terminu na wniesienie skargi nie narusza ich uprawnień, Sąd przypomniał, że zgodnie z utrwalonym orzecznictwem w odniesieniu do terminu wniesienia skargi należy dokonać ścisłej wykładni pojęcia usprawiedliwionego błędu. Sąd podkreślił, że taki błąd może dotyczyć jedynie okoliczności wyjątkowych, gdy — w szczególności — dana instytucja zachowała się w sposób, który powodowałby zrozumiałą wątpliwość w świadomości osoby pozostającej w dobrej wierze, która zachowuje wszelką staranność wymaganą od normalnie poinformowanego podmiotu.

13 W świetle powyższych uwag Sąd orzekł w pkt 44 zaskarżonego postanowienia, że okoliczności, na które powołały się wnoszące odwołanie, nie pozwalają na stwierdzenie, że z ich strony wystąpił usprawiedliwiony błąd.

14 W rezultacie Sąd odrzucił skargę jako niedopuszczalną z uwagi na wniesienie jej po upływie terminu oraz orzekł o obciążeniu wnoszących odwołanie kosztami postępowania.

Żądania stron

15 Wnoszące odwołanie wnoszą do Trybunału o:

— uchylenie zaskarżonego postanowienia,

— stwierdzenie nieważności spornej decyzji,

— tytułem żądania ewentualnego, przekazanie sprawy Sądowi, celem jej rozpoznania co do istoty,

— obciążenie Komisji kosztami postępowania odwoławczego.

16 Komisja wnosi do Trybunału o:

— oddalenie odwołania jako bezzasadnego,

— obciążenie wnoszących odwołanie kosztami postępowania.

W przedmiocie odwołania

17 Zgodnie z art. 119 regulaminu, jeżeli odwołanie jest oczywiście niedopuszczalne albo oczywiście bezzasadne, Trybunał może w każdym czasie, działając na podstawie sprawozdania sędziego sprawozdawcy i po wysłuchaniu rzecznika generalnego, oddalić odwołanie, orzekając w drodze postanowienia z uzasadnieniem, bez otwierania procedury ustnej.

18 Wnoszące odwołanie podnoszą dwa zarzuty na jego poparcie.

W przedmiocie zarzutu pierwszego

Argumentacja stron

19 Wnoszące odwołanie zarzucają Sądowi naruszenie art. 64 regulaminu Sądu i art. 24 statutu Trybunału Sprawiedliwości, który znajduje również zastosowanie do Sądu na podstawie art. 53 akapit pierwszy statutu.

20 Twierdzą one, że przepisy te nakładają na sądy wspólnotowe obowiązek ustalenia stanu faktycznego i podjęcia stosownych środków z własnej inicjatywy, co oznacza, że w niniejszym przypadku Sąd zobowiązany był podjąć działania, gdy w dniach 21 i 23 lutego 2006 r. otrzymał pierwszą skargę podpisaną przez adwokata, który nie był upoważniony do ich reprezentowania.

21 Zdaniem wnoszących odwołanie Sąd był zobowiązany, po pierwsze, do zwrócenia im uwagi na to formalne naruszenie dotyczące możliwości reprezentowania strony, przed upływem terminu wyznaczonego na wniesienie skargi i po drugie do wyjaśnienia okoliczności faktycznych, których dotyczyła pierwsza skarga, oraz zażądania od strony pozwanej przedstawienia odpowiednich dokumentów.

22 Komisja ze swej strony kwestionuje, że Sąd zobowiązany był do poinformowania wnoszących odwołanie przed upływem terminu wyznaczonego w prawie wspólnotowym na wniesienie skargi o stwierdzenie nieważności, że pierwsza skarga podpisana przez dwóch tureckich adwokatów nie spełniała wymogów formalnych ustanowionych w art. 19 i 21 statutu Trybunału Sprawiedliwości i twierdzi w związku z tym, że skarga nie została prawidłowo wniesiona do Sądu.

23 Jak zauważa w tym względzie Komisja, o ile prawdą jest, że statut Trybunału Sprawiedliwości i regulamin Sądu umożliwiają przeciwdziałanie niezachowaniu niektórych wymagań formalnych dotyczących skargi poprzez poprawienie lub uzupełnienie jej, niemniej jednak również w takich przypadkach, jeżeli skarga nie zostanie poprawiona lub uzupełniona w terminie wyznaczonym przez sekretarza, powoduje to, jak wynika z art. 44 § 6 regulaminu, niedopuszczalność skargi.

24 Zdaniem Komisji wynika z tego, że skarga taka jak w niniejszym przypadku, obarczona błędem z uwagi na niezachowanie wymogu, w stosunku do którego ani statut Trybunału Sprawiedliwości, ani regulamin Sądu nie przewidują możliwości poprawienia lub uzupełnienia, jest w każdym razie niedopuszczalna. W braku przepisu nakazującego Sądowi poinformowanie osób podpisujących pismo procesowe, które nie spełniają wymagań ustanowionych w art. 19 statutu Trybunału Sprawiedliwości, że pismo nie zostało złożone w prawidłowy sposób, Sąd nie jest również zobowiązany do przekazania takiej informacji w terminie umożliwiającym skarżącemu wniesienie skargi w przewidzianym terminie.

Ocena Trybunału

25 Przepisy, na które powołują się wnoszące odwołanie, ani też żaden inny przepis regulaminu Sądu i statutu Trybunału Sprawiedliwości nie nakładają na Sąd obowiązku poinformowania autora skargi, że jego skarga jest niedopuszczalna z uwagi na fakt, że nie została podpisana przez adwokata uprawnionego do występowania przed sądami wspólnotowymi.

26 O ile prawdą jest, że statut Trybunału Sprawiedliwości i regulamin Sądu przewidują możliwość poprawienia i uzupełnienia skargi, która nie spełnia niektórych wymagań formalnych, to w każdym razie naruszenie obowiązku reprezentowania przez adwokata uprawnionego do występowania przed sądem państwa członkowskiego lub innego państwa, które jest stroną Porozumienia EOG, nie należy do elementów, które mogą zostać poprawione lub uzupełnione po upływie terminu na wniesienie skargi zgodnie z art. 21 akapit drugi statutu Trybunału Sprawiedliwości i art. 44 § 6 regulaminu Sądu.

27 W świetle powyższych uwag należy stwierdzić, że Sąd nie popełnił żadnego uchybienia proceduralnego, nie zwracając się do wnoszących odwołanie o poprawienie lub uzupełnienie skargi przed upływem terminu na jej wniesienie, po otrzymaniu w dniach 21 i 23 lutego 2006 r. pierwszej skargi podpisanej przez adwokata nieupoważnionego do występowania przed sądami wspólnotowymi.

28 Należy zatem oddalić zarzut pierwszy jako oczywiście bezzasadny.

W przedmiocie zarzutu drugiego

Argumentacja stron

29 W zarzucie drugim wnoszące odwołanie twierdzą, że Sąd naruszył prawo wspólnotowe, gdyż pominął fakt, że sporna decyzja zawierała niepełne i błędne informacje w zakresie zasad skorzystania ze środków odwoławczych. Ponieważ decyzja ta nie określała, w jaki sposób i przez kogo może być wniesiona skarga, i ograniczała się do poinformowania jej adresatów o istnieniu środka odwoławczego i terminie przysługującym na jego wniesienie, wnoszące odwołanie mogły uznać, że ich skarga może być wniesiona w języku tureckim i przez nie same. Jeżeli brak jest informacji dotyczącej zasad skorzystania ze środków odwoławczych lub informacja ta jest błędna czy też niepełna, termin na wniesienie skargi o stwierdzenie nieważności wynosi nie dwa miesiące lecz jeden rok.

30 Ponadto wnoszące odwołanie twierdzą, że obywatele państw trzecich powinni otrzymywać bardziej szczegółowe informacje dotyczące środków odwoławczych niż informacje skierowane do obywateli Unii.

31 Komisja odpowiada, że w prawie wspólnotowym nie istnieje ogólny obowiązek informowania adresatów aktów o prawie do odwołania się do sądu ani o terminach na jego wniesienie.

32 O ile prawdą jest, że nie można wykluczyć, iż Trybunał i Sąd mogą na podstawie art. 45 statutu Trybunału Sprawiedliwości uznać błędną informację dotyczącą

środków odwoławczych przekazaną przez instytucję wspólnotową za nieprzewidywalne okoliczności lub siłę wyższą powodujące, że upływ terminu nie będzie naruszał uprawnień strony, to w niniejszym przypadku nie ma to miejsca.

33 Sporna decyzja, ograniczając się do poinformowania o istnieniu środków odwoławczych, terminie na skorzystanie z nich oraz właściwym sądzie i nie zawierając przy tym informacji co do formalnych wymagań dotyczących wniesienia skargi, nie mogła wywołać jakiejkolwiek wątpliwości w świadomości wnoszących odwołanie.

34 Komisja odrzuca tezę wnoszących odwołanie, że obywatele państw trzecich powinni otrzymywać bardziej szczegółowe informacje dotyczące środków odwoławczych niż informacje przekazane obywatelom Unii, gdyż informacja uznana za prawidłową i dostateczną względem tych ostatnich powinna być również uznana za taką w stosunku do obywateli państw trzecich.

Ocena Trybunału

35 Sąd słusznie orzekł, że fakt, iż sporna decyzja nie wskazywała, że skarga mogła być prawidłowo wniesiona wyłącznie za pośrednictwem adwokata uprawnionego do występowania przed sądem państwa członkowskiego lub innego państwa będącego stroną Porozumienia EOG, nie spowodował, że wnoszące odwołanie popełniły usprawiedliwiony błąd, który umożliwiałby odstąpienie względem nich od bezwzględnych wspólnotowych zasad dotyczących terminu skargi.

36 Jak zostało przypomniane w pkt 42 zaskarżonego postanowienia, usprawiedliwiony błąd może dotyczyć jedynie okoliczności wyjątkowych, gdy — w szczególności — dana instytucja wywołała błąd w wyniku zachowania powodującego zrozumiałą

wątpliwość w świadomości osoby pozostającej w dobrej wierze, która zachowuje wszelką staranność wymaganą od normalnie poinformowanego podmiotu (wyrok z dnia 15 grudnia 1994 r. w sprawie C-195/91 P Bajer przeciwko Komisji, Rec. s. I-5619, pkt 26–28).

37 Tymczasem, jak orzeczono w pkt 43 i 44 zaskarżonego postanowienia, ponieważ wymóg dotyczący podpisu złożonego na skardze przez adwokata uprawnionego do występowania przed sądem państwa członkowskiego stanowi zasadniczy formalny wymóg przewidziany w statucie Trybunału Sprawiedliwości i opublikowany w szczególności w Zbiorze traktatów Unii Europejskiej oraz w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*, wnoszące odwołanie miały możliwość zapoznania się z rzeczonym wymogiem i nie mogą skutecznie twierdzić, że zachowanie Komisji wywołało w ich świadomości zrozumiałą wątpliwość co do zasad reprezentacji przed sądem wspólnotowym. W tej sytuacji nie można uznać, że wnoszące odwołanie zachowały wszelką staranność wymaganą od normalnie poinformowanego podmiotu.

38 Wniosku tego nie podważa argument podniesiony przez wnoszące odwołanie, zgodnie z którym obywatele państw trzecich powinni otrzymywać bardziej szczegółowe informacje dotyczące środków odwoławczych niż informacje przekazane obywatelom Unii.

39 Obowiązkiem dwóch adwokatów, którzy złożyli pierwszą skargę było zapoznanie się z odpowiednimi tekstami, w szczególności z art. 19 statutu Trybunału Sprawiedliwości, w celu zaznajomienia się z zasadami reprezentacji przed sądem wspólnotowym.

40 W rezultacie z analizy tej wynika, że wnoszące odwołanie nie mogą w uzasadniony sposób twierdzić, że Sąd naruszył prawo wspólnotowe wykluczając, że popełniony przez nie błąd był usprawiedliwiony.

41 Ponadto, jak słusznie podniosła Komisja, z orzecznictwa Trybunału wynika, że na instytucjach wspólnotowych nie spoczywa ogólny obowiązek informowania adresatów aktów o prawie do odwołania się do sądu ani o terminach na jego wniesienie (zob. podobnie postanowienie z dnia 5 marca 1999 r. w sprawie C-153/98 P Guérin automobiles przeciwko Komisji, Rec. s. I-1441, pkt 15).

42 Wynika z tego, że zarzut drugi również powinien być oddalony jako oczywiście bezzasadny.

43 Ponieważ wszystkie zarzuty wnoszących odwołanie zostały oddalone, odwołanie należy oddalić.

W przedmiocie kosztów

44 Zgodnie z art. 69 § 2 regulaminu, mającym zastosowanie do postępowania odwoławczego na podstawie art. 118 regulaminu, kosztami zostaje obciążona, na żądanie strony przeciwnej, strona przegrywająca sprawę. Ponieważ Komisja wniosła o obciążenie wnoszących odwołanie kosztami postępowania, a wnoszące odwołanie przegrały sprawę, należy obciążyć je kosztami postępowania.

Z powyższych względów Trybunał (siódma izba) postanawia, co następuje:

1) Odwołanie zostaje oddalone.

2) Diy-Mar Insaat Sanayi ve Ticaret Ltd Sirketi i Musa Akar zostają obciążone kosztami postępowania.

Podpisy